

มาตรฐานอุตสาหกรรมเอส

THAI SMEs STANDARD

มอก. เอส 87-2563

ผ้าม่านสำเร็จรูป

CURTAINS

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม

ICS 59.080.30

ISBN 978-616-475-708-0

มาตรฐานอุตสาหกรรมเอส
ผ้าผ่านสำเร็จรูป

มอก. เอส 87-2563

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2202 3300

ปัจจุบัน ผู้ทำกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และกลุ่มธุรกิจเกิดใหม่ (Startup) มีการทำผ้าผืนสำเร็จรูป เพื่อจำหน่ายในประเทศและส่งออกต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและยกระดับอุตสาหกรรมประเภทนี้ให้มีคุณภาพ สร้างความเชื่อมั่น และเป็นที่ยอมรับ จึงเห็นควรกำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรมเอสเอ็มเอสำเร็จรูป ขึ้น

มาตรฐานอุตสาหกรรมเอสเอ็มเอ จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากผู้ทำและเอกสารต่อไปนี้ เป็นแนวทาง

ISO 14362-1:2017	Textiles — Methods for determination of certain aromatic amines derived from azo colorants — Part 1: Detection of the use of certain azo colorants accessible with and without extracting the fibres
ISO 14184-1:2011	Textiles — Determination of formaldehyde — Part 1: Free and hydrolysed formaldehyde (water extraction method)
มอก. 121	วิธีทดสอบสิ่งทอ
เล่ม 2-2552	ความคงทนของสีต่อแสงซินอนอาร์ก
เล่ม 3-2552	ความคงทนของสีต่อการซักด้วยสบู่ หรือสบู่และโซดา
เล่ม 15-2554	ชนิดเส้นใย
เล่ม 21-2552	การเปลี่ยนแปลงขนาดภายหลังการซักและทำให้แห้ง
มอก. 2231-2550	ผ้า : ความปลอดภัยจากสีและสารเคมีที่เป็นอันตราย
มผช. 1447-2553	ผ้าผืนสำเร็จรูป

ประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๖๓)

เรื่อง กำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส

ผ้าผ่านสำเร็จรูป

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส ผ้าผ่านสำเร็จรูป ขึ้น

เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จึงออกประกาศกำหนดมาตรฐาน
อุตสาหกรรมเอส ผ้าผ่านสำเร็จรูป มาตรฐานเลขที่ มอก. เอส ๘๗-๒๕๖๓ ดังมีรายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้
ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ประกาศ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายวันชัย พนมชัย)

เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

มาตรฐานอุตสาหกรรมเอส

ผ้าม่านสำเร็จรูป

1. ขอบข่าย

- 1.1 มาตรฐานอุตสาหกรรมเอสนี้ ครอบคลุมถึงผ้าม่านสำเร็จรูปประเภททำจากผ้าทอด้วยมือและทอด้วยเครื่องจักร ซึ่งใช้เส้นด้ายที่ทำจากเส้นใยธรรมชาติ เส้นใยประดิษฐ์ และเส้นใยผสม สำหรับใช้งานทั่วไปตามบ้านเรือน โดยไม่รวมอุปกรณ์สำหรับประกอบการติดตั้ง

2. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานอุตสาหกรรมเอสนี้ มีดังต่อไปนี้

- 2.1 ผ้าม่านสำเร็จรูป (curtain) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำผ้าทอมาตัดเย็บเป็นรูปสี่เหลี่ยมสำหรับใช้ป้องกันแสงผ่านหรือเป็นม่านบังตาสำหรับหน้าต่างหรือประตู อาจตกแต่งด้วยวัสดุอื่นเพื่อความสวยงาม เช่น ด้ายปัก
- 2.2 เส้นใยธรรมชาติ หมายถึง เส้นใยที่มาจากพืช เช่น ฝ้าย ลินิน ป่าน และเส้นใยที่มาจากสัตว์ เช่น ขนสัตว์ ไหม
- 2.3 เส้นใยประดิษฐ์ (man-made fibre) หมายถึง เส้นใยสังเคราะห์ เช่น พอลิเอสเตอร์ ไนลอน อะคริลิก และเส้นใยกึ่งสังเคราะห์ (regenerated fibre) เช่น แอซีเตต วิสโคส (เรยอน)
- 2.4 เส้นใยผสม หมายถึง เส้นใยตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไปผสมกัน โดยอาจเป็นเส้นใยธรรมชาติผสมกับเส้นใยธรรมชาติ เส้นใยธรรมชาติผสมกับเส้นใยประดิษฐ์ หรือเส้นใยประดิษฐ์ผสมกับเส้นใยประดิษฐ์ เช่น ฝ้ายผสมกับไหม ฝ้ายผสมพอลิเอสเตอร์ วิสโคสผสมกับพอลิเอสเตอร์

3. ประเภท

- 3.1 ผ้าม่านสำเร็จรูป แบ่งตามผ้าทอที่ใช้ทำ ออกเป็น 2 ประเภท คือ
- 3.1.1 ประเภททำจากผ้าทอด้วยมือ
- 3.1.2 ประเภททำจากผ้าทอด้วยเครื่องจักร

4. ขนาด

- 4.1 ความกว้างและความยาว (ไม่รวมส่วนระบาย)
ต้องไม่น้อยกว่าที่ระบุไว้ที่ฉลาก
การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 9.2

5. คุณลักษณะที่ต้องการ

5.1 ลักษณะทั่วไป

5.1.1 ประเภททำจากผ้าทอด้วยมือ

ต้องสะอาด เรียบร้อย กรณีที่มีการต่อผ้าต้องเรียบร้อย ประณีต ลวดลายสวยงาม และต้องไม่มีข้อบกพร่องหรือตำหนิที่อาจส่งผลกระทบต่อการใช้งาน เช่น รอยขาด รอยแยก เป็นรู สีไม่สม่ำเสมอ ต่าง เปรอะเปื้อน

5.1.2 ประเภททำจากผ้าทอด้วยเครื่องจักร

ต้องสะอาด เรียบร้อย ไม่มีรอยต่อ และต้องไม่มีข้อบกพร่องหรือตำหนิที่อาจส่งผลกระทบต่อการใช้งาน เช่น รอยขาด รอยแยก เป็นรู สีไม่สม่ำเสมอ ต่าง เปรอะเปื้อน

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

5.2 การเย็บ

ต้องเรียบร้อย ประณีต ริมผ้าต้องเรียบ แน่น ไม่ย้วยหรือไม่หลุดลุ่ย ฝีเข็มสม่ำเสมอทั้งนอกและในตัวผลิตภัณฑ์ โดยฝีเข็มต้องไม่น้อยกว่า 40 ฝีเข็มต่อความยาว 10 cm

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจและการวัด

5.3 การประกอบหรือตกแต่งด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)

ต้องประณีต ติดแน่น สวยงาม เหมาะสมกับชิ้นงาน ไม่มีขอบคม และไม่มีปลายแหลม

กรณีวัสดุประกอบหรือตกแต่งเป็นโลหะ ต้องไม่มีสนิม

กรณีใช้ไม้ ต้องไม่มีราหรือไม่มีตำหนิที่เกิดจากการทำลายของปลวกหรือแมลงอื่น

กรณีใช้พลาสติก ต้องไม่มีเสี้ยนหรือไม่มีครีบกาว

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

5.4 ชนิดเส้นใยของผ้า

ต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ที่ฉลาก

การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 9.3

5.5 ปริมาณฟอร์แมลดีไฮด์ (ยกเว้นทำจากผ้าทอด้วยมือ)

ต้องน้อยกว่า 300 mg/kg

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม ISO 14184-1

5.6 สีอะโซที่ให้แอโรแมติกแอมีน 24 ตัว (ยกเว้นสีย้อมธรรมชาติ)

ต้องไม่เกิน 30 mg/kg

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม ISO 14362 Part 1

หมายเหตุ สีอะโซที่ให้แก่โรแมติกแอมีน 24 ตัว ตาม มอก. 2231 ภาคผนวก ก.

5.7 การเปลี่ยนแปลงขนาดภายหลังการซักและทำให้แห้ง

ต้องไม่เกิน 3 %

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม มอก. 121 เล่ม 21 ให้ซักทั้งผืน โดยใช้เครื่องซักผ้าแบบ ก. เครื่องซักผ้าบรรจุด้านหน้าแบบถ่วงนอน เลขที่วิธีทดสอบ เทียบเท่าการซักด้วยมือ และทำให้แห้งโดยวิธีถึงหมุน ระดับความร้อนปกติ

5.8 ความคงทนของสีต่อการซัก (ยกเว้นผ้าสีขาวและสีธรรมชาติของเส้นใย)

ต้องไม่น้อยกว่าเกรย์สเกลระดับ 3 ทั้งการเปลี่ยนสีและการเปื้อนสี

ยกเว้นกรณีย้อมสีธรรมชาติ ต้องไม่น้อยกว่าเกรย์สเกลระดับ 2-3 ทั้งการเปลี่ยนสีและการเปื้อนสี

กรณีที่มีสีขาวหรือสีอ่อนและสีเข้มปนกัน สีเข้มต้องไม่ตกติดสีขาวหรือสีอ่อนให้เห็นอย่างชัดเจน

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม มอก. 121 เล่ม 3 วิธี A(1) ในกรณีใช้ด้ายเย็บสี การเตรียมตัวอย่างให้ตัดชิ้นทดสอบส่วนที่มีการใช้ด้ายเย็บสีด้วย

5.9 ความคงทนของสีต่อแสงซินอนอาร์ก (เมื่อเทียบกับผ้าบลูจูลมาตรฐาน)

ต้องไม่น้อยกว่าระดับ 4-5

ยกเว้นกรณีย้อมสีธรรมชาติ ต้องไม่น้อยกว่าระดับ 3-4

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม มอก. 121 เล่ม 2

6. การบรรจุ

6.1 ให้หุ้มห่อหรือบรรจุผ้าผ่านสำเร็จรูปในบรรจุภัณฑ์เหมาะสมที่สะอาด แห้ง เรียบร้อย และป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างขนส่งและเก็บรักษาได้

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

7. เครื่องหมายและฉลาก

7.1 ที่ภาชนะบรรจุหรือวัสดุห่อหุ้มผ้าผ่านสำเร็จรูปทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(1) ชื่อผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานนี้ หรือชื่ออื่นที่สื่อความหมายว่าเป็นผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานนี้

(2) ประเภท

(3) ชนิดเส้นใยของผ้า เช่น ผ้าฝ้าย 100 %

(4) กรณีใช้สีย้อมธรรมชาติ ให้ระบุพร้อมส่วนของพืชที่ใช้ เช่น สีเหลืองจากดอกดาวเรือง

(5) ขนาด (กว้าง x ยาว) เป็นเซนติเมตร (cm)

(6) เดือน ปีที่ทำ

- (7) ข้อเสนอแนะในการใช้และการดูแลรักษา
  - (8) ชื่อผู้ทำหรือสถานที่ทำพร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
- ในกรณีใช้ภาษาต่างประเทศด้วย ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

8. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- 8.1 รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ผ้าผ่านสำเร็จรูปประเภทเดียวกัน ทำจากชนิดเส้นใยของผ้าทอที่ใช้เดียวกัน โดยกรรมวิธีเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
  - 8.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้ใช้แผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
    - 8.2.1 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบขนาด ลักษณะทั่วไป การเย็บ การประกอบหรือตกแต่งด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี) การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก
      - 8.2.1.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน 3 หน่วย
      - 8.2.1.2 ตัวอย่างทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 4. ข้อ 5.1 ข้อ 5.2 ข้อ 5.3 ข้อ 6. และข้อ 7. จึงจะถือว่าเป็นผ้าผ่านสำเร็จรูปรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
    - 8.2.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบชนิดเส้นใยของผ้า ปริมาณฟอร์แมลดีไฮด์ (ยกเว้นประเภททำจากผ้าทอด้วยมือ) สีอะโซที่ให้แอมโมเนียม 24 ตัว (ยกเว้นสีย้อมธรรมชาติ) การเปลี่ยนแปลงขนาดภายหลังการซักและทำให้แห้ง ความคงทนของสีต่อการซัก (ยกเว้นผ้าสีขาวและสีธรรมชาติของเส้นใย) และความคงทนของสีต่อแสงซินอนอาร์ก (เมื่อเทียบกับผ้าบลูจูลมาตรฐาน)
      - 8.2.2.1 ให้ใช้ตัวอย่างที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว จากข้อ 8.2.1 จำนวน 1 หน่วย
      - 8.2.2.2 ตัวอย่างทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 5.4 ข้อ 5.5 ข้อ 5.6 ข้อ 5.7 ข้อ 5.8 และข้อ 5.9 จึงจะถือว่าเป็นผ้าผ่านสำเร็จรูปรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
  - 8.3 เกณฑ์ตัดสิน
- ตัวอย่างผ้าผ่านสำเร็จรูปต้องเป็นไปตามข้อ 8.2.1.2 และข้อ 8.2.2.2 ทุกข้อ จึงจะถือว่าเป็นผ้าผ่านสำเร็จรูปรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานอุตสาหกรรมเอสนี้

9. การทดสอบ

- 9.1 ทัวไป
  - 9.1.1 ให้ใช้วิธีที่กำหนดในมาตรฐานนี้ หรือวิธีอื่นใดที่ให้ผลเทียบเท่า ในกรณีที่มีข้อโต้แย้ง ให้ใช้วิธีที่กำหนดในมาตรฐานนี้

9.1.2 ภาวะทดสอบ

หากมิได้กำหนดเป็นอย่างอื่น ให้เก็บตัวอย่างหรือชิ้นทดสอบไว้ที่อุณหภูมิ $20\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 2\text{ }^{\circ}\text{C}$ หรือ $27\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 2\text{ }^{\circ}\text{C}$ และความชื้นสัมพัทธ์ $65\% \pm 2\%$ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 24 h

9.2 การวัดขนาด

9.2.1 เครื่องมือ

เครื่องวัด ที่วัดได้ละเอียดถึง 1 mm

9.2.2 วิธีวัด

9.2.2.1 วางตัวอย่างให้ราบไปกับพื้นโต๊ะโดยปราศจากแรงดึง

9.2.2.2 วัดความกว้างและความยาวของตัวอย่างจากริมผ้าด้านหนึ่งไปอีกด้านหนึ่งที่ตำแหน่งต่าง ๆ กัน 3 ตำแหน่ง โดยให้แต่ละตำแหน่งอยู่ห่างเป็นระยะเท่า ๆ กัน แล้วรายงานผลทุกค่า

9.3 การทดสอบชนิดเส้นใยของผ้า

ให้ปฏิบัติตาม มอก. 121 เล่ม 15
